

Informatienota

Onderwerp Informatienota Motie 'Actualiteit bepaalt de waarde van de Bestuursrapportage'	
Nummer	2017/533479
Portefeuillehouder	Spijk, J.K.N. van
Programma/beleidsveld	7.2 Algemene dekkingsmiddelen
Afdeling	CS/CC
Auteur	Lensen, C.
Telefoonnummer	023-5113043
Email	clensen@haarlem.nl
Kernboodschap	Het college geeft in deze informatienota aan hoe zij om wil gaan met motie 2.2 'Actualiteit bepaalt de waarde van de Bestuursrapportage'. Het college kan de motie binnen de huidige afspraken in de planning & control cyclus niet uitvoeren. Zo zou de kadernota pas na het zomerreces vastgesteld kunnen worden. Dat is onwenselijk, omdat deze de kaders geeft voor de volgende begroting, die direct na het zomerreces al door het college wordt behandeld. Een andere consequentie is, dat niet meer kan worden voldaan aan de wens van de raad om de 2^e bestuursrapportage vóór de begroting te behandelen. Ook kunnen de uitkomsten van de 2^e bestuursrapportage dan niet meer meegenomen worden in de begroting, waardoor deze inboet aan actualiteit. Er ontstaan door deze motie tegenstrijdige eisen waar het college niet aan kan voldoen. Na de verkiezingen kan een nieuw bestuur overwegen de Planning en Control cyclus anders in te richten. De circulaire bevatte informatie over de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. Het college hecht eraan de raad tijdig te informeren over de impact van deze circulaire, zodat de raad de uitkomsten kan betrekken bij het bespreken van de kadernota of begroting. Deze afspraak is al eerder gemaakt en wordt ook nagekomen.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Bestuur.
Relevante eerdere besluiten	- P&C-kalender 2017 (2016/482795) vastgesteld in de collegevergadering van 8 november 2016
Besluit College d.d. 5 december 2017	1. het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

Inleiding

Op 8 november 2017 is bij de behandeling van de Bestuursrapportage 2017 motie 2.2 'Actualiteit bepaalt de waarde van de Bestuursrapportage' aangenomen. In deze motie is aangegeven dat voor een goede uitoefening van de controlerende taak, de raad tijdig moet kunnen beschikken over actuele financiële informatie. En dat de Bestuursrapportage 2017 daar niet aan voldeed omdat de septembercirculaire van het gemeentefonds daarin niet was verwerkt. De gemeenteraad draagt het college op om

- in de 1^e bestuursrapportage, ingaande 2018, de (voorlopige) effecten van de meicirculaire te verwerken en
- om in de 2^e bestuursrapportage, ingaande 2018, de effecten van de septembercirculaire te verwerken.

In deze informatienota geeft het college aan hoe zij met deze motie om wil gaan.

2. Kernboodschap

Huidige afspraken in Planning en Control cyclus en mogelijke consequenties motie 2.2

Hieronder worden de huidige afspraken in de Planning en Control cyclus weergegeven en de mogelijke consequenties van het uitvoeren van de motie.

1^e bestuursrapportage is onderdeel van de kadernota

Sinds 2015 is de 1^e bestuursrapportage geen afzonderlijk document meer, maar geïntegreerd in de kadernota. Argumenten hiervoor waren onder andere dat vroeg in een begrotingsjaar relatief weinig grote financiële en/of beleidsmatige afwijkingen te melden zijn. Om die reden worden alleen de majeure afwijkingen in het lopende begrotingsjaar opgenomen in de kadernota. Bijkomend voordeel is het terugbrengen van het aantal rapportages.

Voor de 1^e bestuursrapportage is daarom de bestuurlijke planning van de kadernota leidend. In 2017 werd de kadernota begin mei door het college vastgesteld. Daarna volgt het bestuurlijke proces met onder andere presentatie, technische toelichting, raadsvragen, commissiebehandeling en tot slot besluitvorming door de raad eind juni.

Het rijk publiceert de meicirculaire vaak pas op de laatste dag van mei. Voor het analyseren, berekenen en toelichten van de effecten voor Haarlem is tijd nodig. Hierop wachten zou betekenen dat de planning van de kadernota met circa 5 weken naar achteren verschuift en niet voor het zomerreces door de raad kan worden behandeld. Dat is onwenselijk, omdat deze de kaders geeft voor de volgende begroting, die direct na het zomerreces al door het college wordt behandeld. Verwerken van de uitkomsten van de meicirculaire in de kadernota is in de huidige opzet van de Planning en Control cyclus daarom niet mogelijk.

Een andere mogelijkheid zou zijn om de 1^e bestuursrapportage weer los te koppelen van de kadernota. Dat heeft als nadeel dat de uitkomsten van de 1^e bestuursrapportage niet meegenomen kunnen worden in de kadernota, waardoor de kadernota aan actualiteit inboet.

2^e bestuursrapportage beschikbaar voor begroting

In de Planning en Control cyclus is rekening gehouden met de wens van de raad de 2^e bestuursrapportage voorafgaand aan de begrotingsraad te willen behandelen. In 2017 is de 2^e bestuursrapportage op 21 september uitgereikt en de geplande behandeldatum was de raadsvergadering van 19 oktober. Met de huidige planning is het mogelijk om de uitkomsten van de 2^e bestuursrapportage mee te nemen in de begroting.

Het rijk publiceert de septembercirculaire doorgaans rond 20 september. Wanneer de uitkomsten verwerkt moeten worden in de 2^e bestuursrapportage verschuift de planning met

circa 3 weken. Dit heeft tot gevolg dat de 2^e bestuursrapportage niet voor de begrotingsraad behandeld kan worden. Ook kunnen de uitkomsten van de 2^e bestuursrapportage niet in de begroting worden verwerkt. Dit betekent dat de begroting aan actualiteit inboet.

De behandeling van de begroting kan niet naar achteren worden verschoven, omdat dan niet voldaan kan worden aan het tijdig (vóór 15 november) aanbieden van de begroting bij de provincie. Een verschuiving van 3 weken voor de B&W-behandeling betekent vaak een grotere verschuiving voor de raadsbehandeling omdat de commissies niet wekelijks vergaderen. Bij de 2^e bestuursrapportage heeft de raad nog bijsturingsmogelijkheden voor het lopende jaar. Hoe verder de behandeldatum van de 2^e bestuursrapportage naar achteren schuift, hoe verder de bijsturingsmogelijkheden voor het lopende jaar afnemen.

Uitkomsten circulaires bekend voor behandeling kadernota en begroting

Omdat de circulaires informatie bevatten over de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente, is het van belang dat de raad tijdig wordt geïnformeerd over de impact van deze circulaires, zodat de raad de uitkomsten kan betrekken bij het bespreken van de kadernota of begroting. Deze afspraak is al eerder gemaakt en wordt ook nagekomen.

Verwerken circulaires betekent ook dat iets met de uitkomst moet worden gedaan

De effecten van circulaires kunnen grote invloed hebben op het begrotingssaldo van de gemeente. Naast integraal verwerken van de uitkomsten van de circulaires in de bestuursrapportages moet ook iets met deze uitkomst worden gedaan. Grote nadelige effecten kunnen aanvullende maatregelen noodzakelijk maken. Voordelige effecten vragen over het algemeen ook om bijsturing. Beiden vereisen tijd voor bestuurlijke voorbereiding. In bovenstaande consequenties voor de planning is daar nog geen rekening mee gehouden.

Andere opzet Planning en Control cyclus mogelijk

Het uitvoeren van de motie heeft grote consequenties voor de Planning en Control cyclus. Het college kiest er voor om de huidige Planning en Control cyclus in deze coalitieperiode in stand te houden. Na de verkiezingen kan een nieuw bestuur overwegen de Planning en Control cyclus anders in te richten.

Tijdslijn 2017

In de motie is gesteld dat de 2^e bestuursrapportage op 26 september is behandeld in de B&W vergadering en dat een week later, op 3 oktober, de effecten van de septembercirculaire zijn vastgesteld. Dit is niet geheel juist. De publicatiedatum van de 2^e bestuursrapportage was weliswaar 26 september, de behandeling was echter in de B&W-vergadering van 12 september. Tussen vaststelling en publicatie zit vaker enige tijd om wijzigingen te verwerken en de boekwerken te drukken. Op 21 september zijn de gedrukte exemplaren van de 2^e bestuursrapportage uitgereikt aan raadsleden. Tussen de collegebehandeling van de 2^e bestuursrapportage en de circulaire zat dan ook geen 1 week, maar 3 weken.

De volledige tijdlijn van de kadernota/1^e berap en 2^e berap 2017 ziet er als volgt uit:

Omschrijving	kadernota/1 ^e berap	2 ^e berap
Behandeling in B&W	9 mei	12 september
Uitreiken drukwerk raad	18 mei	21 september
Publicatie	23 mei	26 september
Circulaire in B&W*	12 juni	3 oktober
Behandeling commissie	n.v.t.	5 oktober
Behandeling commissie	n.v.t.	12 oktober commissie Bestuur
Behandeling raad	26-29 juni	19 oktober (<i>doorgeschoven</i>)
Behandeling raad		8 november

*Hieruit blijkt dat er bij de kadernota/1^e berap 5 weken en bij de 2^e berap 3 weken zit tussen vaststellen P&C document en behandelen van de uitkomsten van circulaire in B&W. Voor het integraal verwerken van de uitkomsten van circulaire in P&C documenten is daarnaast extra tijd nodig vanwege de doorwerking in diverse financiële tabellen en toelichtingen.

Conclusie

Het college kan de motie binnen de huidige afspraken in de Planning en Control cyclus niet uitvoeren. Er ontstaan tegenstrijdige eisen waar het college niet aan kan voldoen. De huidige Planning en Control cyclus zou daardoor zo ingrijpend wijzigen, dat het college dit niet in deze coalitieperiode wil doorvoeren. Na de verkiezingen kan een nieuw bestuur overwegen de Planning en Control cyclus anders in te richten.

De circulaire bevatten informatie over de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. Het college hecht eraan de raad tijdig te informeren over de impact van deze circulaire, zodat de raad de uitkomsten kan betrekken bij het bespreken van de kadernota of begroting. Deze afspraak is al eerder gemaakt en wordt ook nagekomen.

3. Consequenties

Het niet uitvoeren van de motie heeft geen directe consequenties.

4. Vervolg

Het college handhaaft de huidige opzet van de Planning en Control cyclus en verwerkt deze in de P&C kalender 2018.

5. Bijlagen

Motie 2.2 'Actualiteit bepaalt de waarde van de Bestuursrapportage'